

De kronkelende Lekdijk bij Jaarsveld, de verbinding tussen Jaarsveld en Schoonhoven.

LOPIK,

drie dorpen aan de

Een langgerekt gebied aan de Lek, van IJsselstein tot Schoonhoven, het centrum van de Lopikerwaard, dat is het tegenwoordige Lopik. Een eenvoudige landelijke gemeente, die leeft van fruitteelt, griendcultuur en veeteelt, maar die een wereldnaam kreeg door de daar opgerichte radio- en televisiezenders, waarvan de zichtbare toekenen, de masten, de dunne torenhoge spitsen, het landschap tot in de verre omtrek beheersen.

Sinds 1943 is Lopik de uitgestrekte gemeente geworden die het nu is, toen het dorp werd samengevoegd met twee andere zelfstandige gemeenten: Jaarsveld en Willige-Langerak. Behalve deze drie plaatsen, omvat de gemeente verder nog de dorpen Lopikerwaard en Cabauw, en de buurtschap Uitweg.

In het voorjaar kan men in Lopik de bundels wilgentenen in het water zien staan „ripen“.

Landelijk

Wie Lopik bezoekt op een zonnige dag in het voorjaar, als de lente zich overdadig opstert in de rose en witte bloesemkapsels der vruchtbomen en zich tooit in de frisse groene weiden met het glanzend gele kleed van dotter- en boterbloemen — en wie op die lentedag zit langs de kalm voortstromende Lek, of dwaalt over de slingerende landwegen in de Lopikerwaard, zal ontdekken hoeveel onge-repte landelijke schoonheid hier tus-sen de landerijen en vaarten verborgen ligt.

Lopik bezit maar weinig industrie; er is een melkfabriek, die nog voor de helft op het grondgebied van de gemeente Schoonhoven staat, er is een cellulosefabriek, een conserven-fabriek, en verder natuurlijk allerlei bedrijvigheid dien dienste van de land-

Op veler verzoek zetten wij de geruime tijd geleden onderbroken serie „Nederland van A tot Z” in dit nummer voort. De laatste plaats waarover wij een reportage plaatsten was Kerkrade, dus thans was de letter L aan de beurt. Hier kozen wij de gemeente Lopik

bouw en de veeteelt. Het rietvlechten en mandenmaken, het vanouds hier zeer intensief beoefende bedrijf, is de laatste jaren sterk ingekrompen; de rieten stoelen verdwijnen meer en meer, terwijl voor de verzending van fruit meer hout dan wilgentenen wordt gebruikt. Toch is de drukte in de griencultuur weer iets toegenomen, als gevolg van de allerwegen uitgevoerde dijkversterkingen, na de watersnood. Overal zag men er dit voorjaar weer de bundels tenen in het water rijpen en de teenschillers de wilgetakken in de schiljzers slaan.

Het spreekt vanzelf, dat er in een groeiende landelijke gemeente van bijna 5000 zielen, niet voor ieder werk is in de woonplaats. Daarom trekken er, dagelijks en wekelijks, vele werkers heen en weer naar fabrieken en

NEDERLAND VAN A TOT Z

Aan de voet van de dijk staan de kleine huizen. Daarachter torent de spits van de Hervormde kerk van Jaarsveld omhoog, een historisch monument, dat binnenkort gerestaureerd zal worden.

kantoren buiten Lopik; bijvoorbeeld naar de scheepswerven van Lekkerkerk, de zilverfabrieken in Schoonhoven en naar de Zuiderzeewerken.

Gangmaker

Een, die dit trekken naar andere plaatsen met lede ogen ziet, is burgemeester L. Schuman. Vandaar dat deze burgemeester meer industrie wenst in zijn gemeente. Maar dat is niet het enige waarvoor deze burger vader zich inspant. Hij was en is de actieve, doortastende gangmaker van vele plannen en initiatieven. De bevolking van deze streek is van aard nogal conservatief en afwachtend. Maar de ingezetenen van Lopik, vertegenwoordigd door elf raadsleden (3 A.R., 1 C.H., 1 S.G.P., 1 voor Herv. kiezers, 3 R.K. en 2 P.v.d.A.) geven hun burgemeester toch het volle vertrouwen. Omdat ze vinden dat hij „het waard is”, omdat hij iets maakt van zijn gemeente, omdat hij er iets goeds voor doet, en er altijd voor vecht! Ja, mede dank zij de rusteloze werkzaamheid van de burgemeester, breekt Lopik los uit het eeuwenoude isolement.

Achtien jaar geleden werd de heer Schuman benoemd tot burgemeester van Jaarsveld, Lopik en Willige-Langerak. Op een hete Septemberdag werd hij geïnstalleerd, driemaal op één dag, achter elkaar. Driemaal een officiële ontvangst, driemaal aubades van schoolkinderen, driemaal een

De hoge wolkenluchten boven het glinsterende water van de Lek, een kittig sleepbootje voor een tros Rijnakken: een beeld zoals alleen ons land geven kan.

Lek

De veerman op de Lek tussen Lopik en Tienhoven is Janus v. d. Berg, die dagelijks vele malen de 230 meter brede rivier (op deze plaats) oversteekt met zijn veer, dat het type is van een gierpont en dus door de kracht van de stroom wordt overgetrokken.

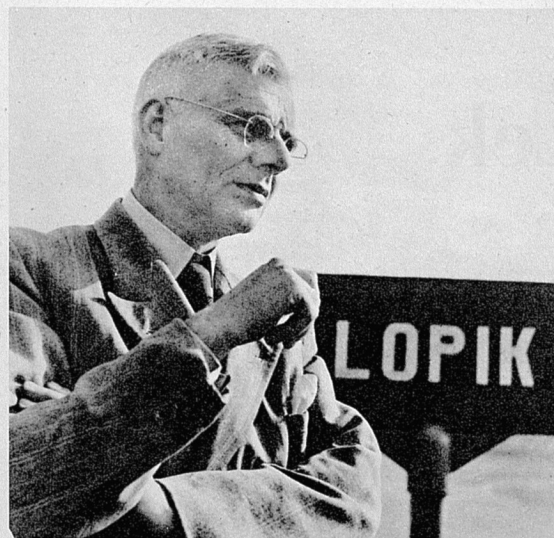
Rens van Oort uit Lopik aan het schilfzer, waarop de wilgentenen worden geschild. De dunne twijgen worden door het hiezer getrokken en zo ontveld.

Watermeter F. de Gier, die met behulp van een peilschaal tweemaal per dag de waterstand van de Lek ter plaatse meet.

officiële toespraak! Het was wel wat veel in de hitte. Een merkwaardige bijzonderheid op deze dag was verder nog, dat de burgemeester, die de grenzen van de drie gemeenten toen nog niet kende, bij het passeren van de grens van elke gemeente door de begeleidende gemeente-secretaris gewaarschuwd werd om het ambtslint af te doen. Want dan bevond de burgemeester zich weer op ander grondgebied, waar een andere loco-burgemeester hem opwachtte, om het

ambtslint van deze gemeente hem plichtig om de hals te hangen... Na zijn ambtsaanvaarding begon burgemeester Schuman onmiddellijk met de verbetering van het meer dan dertig kilometer lange wegennet, en een actie voor een goede provinciale weg, die Lopik en omgeving uit zijn isolement zou verlossen. Ook de electricificatie van de streek, was een belangrijk punt van actie, die hij moest doorvoeren, vaak tegen veel particulier verzet in. Maar thans is

Burgemeester L. Schuman, hoofd van de samengevoegde gemeente Jaarsveld-Lopik-Willige Langerak.

de gemeente dan ook voor bijna honderd procent geëlectriceerd, en zijn ook zelfs de afgelegen boerderijen aan de Lekdijk voorzien van elektrisch licht.

Na de oorlog was het vooral de woningbouw, waarop de burgemeester zijn energie richtte. Hij stichtte verder een Chr. Landbouwhuishoudschool, waarvan velen zeiden, dat deze niet nodig was, maar die nu wegens de grote belangstelling, dringend in een nieuw gebouw moet worden ondergebracht. Als voorzitter van het Groene Kruis, had de burgemeester de wens geuit een eigen gebouw te zetten voor dit sociale werk.

Het ging wel met moeilijkheden gepaard, maar het huis kwam er. De burgemeester is ook beschermheer van het plaatselijke muziekcorps. Hij vond dat de muzikanten wel eens beter voor de dag konden komen, en begon daarom een financiële

actie voor de aankoop van uniformen.

Wensen

En zo is er meer. Het raadhuys verouderd en te klein? Er komt nu een nieuw en een veel groter, aan de nieuwe provinciale weg. Er is thans een sociale werkster in de gemeente werkzaam, er komt een sportveld, en er zal een blad verschijnen dat de bevolking zal voorlichten over het werk van het gemeentebestuur.

Zo gaat Lopik verder op de weg der ontsluiting. Dank zij de goede samenwerking tussen de Raad en B. en W., en dank zij de doorzettende burgemeester is er leven in de gemeente. In een gesprek met de heer Schuman, vroegen wij, of de zenderbedrijvigheid ook nog bijzondere drukte in de gemeente veroorzaakt.

„Weinig”, zegt de burgemeester. „Het zendergebouw en de zenders van Hilversum I en Hilversum II staan in de gemeente Lopik. De tele-

visiemast en de kleine masten van de Wereldomroep staan op IJsselsteins grondgebied, maar worden nationaal en internationaal, om geen verwarring te veroorzaken, toch ook genoemd onder het zendercomplex Lopik.”

Nog wensen voor de toekomst?

Burgemeester Schuman weet er genoeg. Industrialisatie staat weer als eerste op de verlanglijst. En dan ook: een centraal sportgebouw, dat tevens benut kan worden voor het houden van vergaderingen, want een dergelijk gebouw is hard nodig in Lopik.

Een praatje in het milde voorjaars-zonlicht. En voor, op en naast de mat staan geduldig klompen en pantoffels op hun eigenaars te wachten.

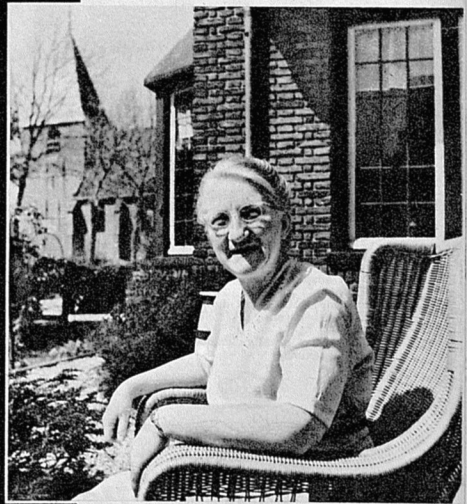

Deze zonnige glimlach op een zonnige dag is van Mej. R. G. van Oeveren, de sociale werkster van Lopik.

Verder ziet de burgemeester, in een vergezicht, verbetering en ontwikkeling op sociaal en economisch gebied, als zijn voornaamste doel. „De samenwerking is prima hier”, zegt de burgemeester, „al moeten er wel eens weerstanden overwonnen worden, omdat men te veel naar het oude kijkt...”

Wij twijfelen er niet aan, dat er nog veel zal gebeuren in Lopik in de naaste toekomst, want de belangen der gemeente zijn in goede, doortastende handen. Was het niet de burgemeester, die in een eigen persoonlijke actie probeerde in de radiowereld, in plaats van de namen Hilversum I en Hilversum II de namen Lopik I en Lopik II ingang te doen vinden? Maar dat is burgemeester Schuman toch niet gelukt. Of moeten we zeggen: nóg niet gelukt?!...

v. c.

Het is goed een ogenblik in de zon te zitten, denkt Mevr. L. Schuman-van Vliet, die als presidente van de Federatie Vrouwelijke Hulpverlening en als bestuurslid van het plaatselijk Rode Kruis, ook een werkzaam aandeel heeft in het openbare leven van de gemeente.